

Liikennealan lainsäädäntö muutoksessa

KEHTO-foorumi 10.11.2017

Johanna Vilkuna

Missio

Kuntien mahdollisuudet luoda edellytyksiä viisaille
liikkumisratkaisuille ja kehittää
yhdyskuntarakennettaan kestäväksi.

Hyvin toimiva joukkoliikenne runkona, myös
kestävyyden tavoitteille.

Kunnat uusien liikkumispalveluiden koordinaattoreina,
mahdollistajina ja yhteistyökumppaneina.

Kokonaisuuden tuettava kaupunkikehityksen
tavoitteita.

Liikennealan lainsäädännön murros

Hyviä muutoksia, uusia mahdollisuuksia

Lisää normeja ja velvoitteita

Paljon tapahtuu, mutta iso kuva puuttuu:

Voitaisiin puhua paljon enemmän siitä,
millaista liikkumista ja liikennejärjestelmää
isossa kuvassa tavoitellaan

Valtio(t)-maakunnat-kunnat Liikennehallinnon uudet virastot

Toimijoiden määrä lisääntyy

Miltä pohjalta hankkeet priorisoidaan

Kenen kanssa keskustellaan

Kenen/keiden kanssa sovitaan ja millä mallilla

Hyötyjä maksaa?

Raha ei lisäännä: käytetään viisaammin ja ohjataan
myös käyttöä?

Saadaanko liikennepolitiikkaan pitkäjänteisyyttä
(ohjelma) yli hallituskausien

Liikennepalvelulain muutos (Liikennekaari II/III)

Lakiesitys puolesta asioinnista

- Henkilö voisi sallia tie-, raide-, lento- ja meriliikenteen matkoihin ja lippuihin liittyvien käyttäjätiliensä kytkemisen erilaisiin muihin liikkumispalveluihin.
- Liikkumispalvelujen tarjoajan on avattava toiselle palvelutarjoajalle pääsy lippu- ja maksujärjestelmänsä myyntirajapintaan niin, että palvelun käyttäjän pyynnöstä toinen voi hankkia hänen puolestaan liikkumispalveluja hänen käyttäjätiliään hyödyntäen.
- Tällaisia käyttäjätilejä on nyt esim. kaupunkien joukkoliikenneviranomaisilla, VR:llä, varustamoilla ja lentoyhtiöillä, MaaS-yrityksillä.

Hyvä tarkoitus, mutta palvelun tarjoajalla tulee olla oikeus edellyttää sopimusta rajapinnan käytöstä

- Markkinointi ja asiakasviestintä
- Asiakaspalvelu
- Tietosuoja
- Kaupalliset ehdot
- Tekniset ehdot
- Immateriaalioikeudet
- Matkatiedon toimittaminen maankäytön ja liikenteen suunnittelua varten

Haettava molemminpuolisia hyötyjä

- Asiakkaiden kannalta toimijoiden selkeät vastuut tärkeää.
- Kasvavilla kaupunkiseuduilla toimiva joukkoliikenne on keskeisessä roolissa ja myös toimivan MaaS-palvelun runko.
- Turvattava mahdollisuus tarjota joukkoliikennepalvelua laadukkaasti, kustannustehokkaasti ja lainsäädännön edellyttämällä tavalla, esim. kuluttajasuoja, tietosuoja, immateriaalioikeudet, tarkastusmaksulaki.

Maantielaki = Laki liikennejärjestelmästä ja maanteistä

Lakiesityksen tavoitteet

- Maakuntaudistuksen täytäntöön paneminen
- Säilyttää valtiolla tieverkon omistajuus sekä tienpitäjän vastuu maantieverkosta, valtion erillisrahoitus sekä maakuntien ohjaus tienpidossa
- Varmistaa valtakunnallinen yhtenäisyys sekä riittävä palvelutaso joka puolella maata
- Turvata nykyisten keskittämisten kautta saavutetut hyödyt sekä varmistaa asiantuntijuuden säilyminen
- Varmistaa alueellisen liikennejärjestelmäsuunnittelun jatkuvuus ja linkitys valtakunnalliseen suunnitteluun

Maantielakiluonnos

- Kuntaliiton lausunto 5.9.2017

Hyvää

- Lailla ei säädetä kunnissa tai kaupunkiseuduilla tehtävästä liikennejärjestelmäsuunnittelusta
- Valtakunnallinen LJ-suunnitelma ja rahoitus- ja toimenpideohjelmasta 10-12 vuodeksi
- Runkoverkon ja muiden maanteiden luokittelu ja palvelutason määrittely

Täydennettävää mm.

- Kunnat, kaupungit ja MAL-kaupunkiseudut tulee tunnistaa toimijoina ja rahoittajina
- Kunnat ja kaupunkiseudut mukaan vk-suunnitelman valmistelun vuorovaikutukseen ja lausunnonantajiin
- Kunnille ja maakunnille mahdollisuus lausua mielipiteensä pääteiden ja muiden maanteiden luokittelusta

Maantielakiluonnos

- Kuntaliiton lausunto 5.9.2017

Hyvää

- Maakunnan liikennejärjestelmäsuunnitelma

Selkiytettävä

- Suunnitelman sisältö varsin avoin lain tasolla ja siksi vn:n laaja asetuksenantovaltuus ei hyväksyttävä.
- Suunnitelmassa tulee ottaa huomioon kuntien, kaupunkien ja kaupunkiseutujen tavoitteet, tarpeet ja hyväksytyt suunnitelmat: **vuorovaikutuksen toimittava molempiin suuntiin.**
- Liikennejärjestelmäsuunnitelman luonne huomioon ottaen, sillä ei voi olla sitovaa roolia kuntiin ja toisiin viranomaisiin nähden. Sitova ohjausrooli loukkaisi kuntien itsehallintoa.

Muuta ajankohtaista

- Kuntaliitto lähettämässä kuntiin herätteen ja kyselyn henkilökuljetusten kilpailuttamisen tilanteesta
 - » Laki liikennepalveluista voimaan 1.7.2018
 - » Kuntaliiton yleiskirje 22.6.2017: Laki liikenteen palveluista tuo muutoksia kuntien kuljetushankintoihin

Koulutuksia (FCG) keväällä 2018

- Henkilökuljetuspäivät 8.-9.2.2018 Tampere
- Liikenteen ohjaus 24.4.2018 Helsinki
- Pysäköintipäivä 25.4.2018 Helsinki

Kiitos!